

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย
THE PARTICIPATION IN ACADEMIC AFFAIR ADMINISTRATION
OF THE BASIC EDUCATION COMMITTEE OF THE GROUP OF
SUAN KULARB WITTAYALAI SCHOOLS

ศักดิ์ศิริ พามา¹, ปนิดา เนื่องพะยอม², ธันยนันท์ ทองบุญตา³
Saksiri Pama¹, Panida Nuengphanom², Thanyanan Thongboonta³

Corresponding Author E-mail: saksiri-001@sk-thonburi.ac.th

Received: Feb 08, 2025; Revised: Mar 14, 2025; Accepted: Mar 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการจำแนกตามวาระการดำรงตำแหน่ง การก่อตั้งของสถานศึกษา และขนาดของสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย 11 แห่ง รวม 165 คน ได้แก่ ประธานคณะกรรมการ 11 คน ผู้บริหาร 11 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 66 คน ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์/องค์กรศาสนา 22 รูป/คน ผู้แทนผู้ปกครอง 11 คน ผู้แทนครู 11 คน ศิษย์เก่า 11 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 11 คน และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยจำแนกตาม วาระการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน การก่อตั้งของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขนาดของสถานศึกษารายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การบริหารงานวิชาการ, คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹ Student in Master of Education Degree, Educational Administration, Thepsatri Rajabhat University.

^{2,3} ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

^{2,3} Advisor, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University.

Abstract

This study aimed to 1) study the participation of the basic education board in the participation in academic affair administration of the basic education committee of the Group of Suan Kularb Wittayalai Schools and, 2) compare the participation in academic administration among these boards, categorized by term of office, age of the institution, and school size. The population and sample for this study included the basic education board members from 11 Suankularb College network schools, totaling 165 individuals. These included 11 board chairs, 11 school administrators, 66 experts, 22 religious' representatives (monks or other religious organization representatives), 11 parent representatives, 11 teacher representatives, 11 alumni representatives, 11 community organization representatives, and 11 local government representatives. The data collection tool was a questionnaire with an overall reliability of 0.956. The data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics, such as t-test, one-way ANOVA, and pairwise comparison of mean differences using Scheffe's Method. Findings indicated that:

1) Overall, board participation in academic administration was at the highest level across four key aspects, ranked as follows: development of learning resources, development of the school curriculum, educational supervision, and development of internal quality assurance systems. 2) A comparison of the participation in academic affair administration of the basic education committee of the Group of Suan Kularb Wittayalai Schools, categorized by term of office, showed no significant differences in the overall and each aspect. However, the establishment of the school showed statistically significant differences in the overall and in each aspect at the .01 level. Additionally, school size showed statistically significant differences in each aspect at the .01 level.

.....
Keywords : Participation, Academic Administration, Basic Education School Board

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการกระจายอำนาจจากรัฐสู่สถานศึกษา ตามกรอบพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 8, 9 และ 39 เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมมือในการจัดการศึกษา รวมถึงชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2552: 4 - 5) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 6 มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระบบการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยให้มีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสถานศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรศาสนาและเอกชน สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 136) โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศศึกษา การวัดและประเมินผล ตลอดจนการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ ปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีศักยภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2553) ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปยังเขตพื้นที่และสถานศึกษา โดยตรง เพื่อส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมและสร้างประสิทธิผลในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2553: 14) และสอดคล้องกับ ลัญจกร นิลกาญจน์ กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็น บทบาทสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่างๆ เช่น การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล นิเทศการศึกษา รวมถึงการจัดระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ลัญจกร นิลกาญจน์ (2557 : 90-98)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง อีกทั้ง จากแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมทาง วิชาการชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมทางวิชาการเป็นแนวการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดเพื่อให้ผู้เรียน เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทยและความเป็นสากล การจะสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวนี้ ทุก ๆ คน ต้องมีส่วนร่วม นั่นคือ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของ โรงเรียนให้เต็มกำลังความสามารถ จากการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย พบว่า ในแต่ละปีมี ข้าราชการครูย้ายเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ค่อนข้างต่ำลง ซึ่งสาเหตุจากการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร ครู และองค์กรภายนอก รวมถึงนโยบายในการบริหารงานของ สถานศึกษา การบริหารที่ไม่สามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของครู คุณภาพของบุคลากร ทรัพยากรที่สนับสนุน รวมทั้งอุปสรรคของหน่วยงานซึ่งเป็นระบบราชการ และอาจเกิดจากปัญหาเรื่องบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขาดความพร้อม และความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งส่งผลให้คุณภาพในการปฏิบัติงานร่วมกัน โรงเรียนสวน กุหลาบวิทยาลัย (2558 : 204-205) รวมถึงสถานศึกษากำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานอย่างน้อย ภาคเรียนละ 2 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูล ให้ความเห็นชอบ เสนอแนะ กำกับดูแล และ สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา รวมถึงปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (2555 : 63) อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการมักประกอบด้วยบุคคลที่มีความหลากหลายด้านคุณวุฒิ ประสบการณ์ หน้าที่การงาน และเวลาที่สามารถเข้าร่วมประชุม แม้จะมีบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ชัดเจน แต่ยังคงได้รับการ สนับสนุนจากสถานศึกษาเพื่อเสริมความเข้าใจในบทบาทที่แท้จริง ขณะเดียวกัน ผู้บริหารบางส่วนยังไม่เต็มใจแบ่งปันอำนาจ

การบริหาร และอาจให้ความสำคัญกับบทบาทของคณะกรรมการไม่เพียงพอ อีกทั้งการขาดแนวทางหรือเกณฑ์ที่ชัดเจนสำหรับการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกัน และอาจกระทบต่อความราบรื่นในการปฏิบัติงานและการเข้าร่วมประชุม จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย เมื่อจำแนกตาม วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษา การก่อตั้งของสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันหรือไม่ และ เพื่อให้โรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ได้ข้อมูลจากสภาพที่เป็นจริงของการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและใช้เป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการสนับสนุน ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา สามารถนำข้อมูลไปปรับกระบวนการทำงาน และการประสานงานความร่วมมือในการในการบริหารวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรโรงเรียนในเครือต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยจำแนกตาม วาระการดำรงตำแหน่ง การก่อตั้งของสถานศึกษา และ ขนาดของสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย มีขอบเขตการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังนี้

1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ธริศร เทียบปาน (2562 : 18) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยสนับสนุนให้ผู้เรียนสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้บริหารสามารถใช้ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Theory) มาประยุกต์ใช้ก็จะเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562 : 19) การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา ครอบคลุมงานหลักสูตร การเรียนการสอน วัสดุ และประเมินผล ซึ่งเป็นตัวชี้วัดคุณภาพและความก้าวหน้า หากบริหารอย่างมีคุณภาพ จะช่วยให้สถานศึกษาพัฒนาและบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมการกำหนดนโยบาย หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ทั้งนี้ ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนผู้เรียนและชี้วัดคุณภาพของสถานศึกษา การบริหารที่มีคุณภาพจึงช่วยขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. กระบวนการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรและสถานศึกษากำหนด ผู้วิจัยนำเสนอด้วยกระบวนการบริหาร PDCA ดังนี้

1. การวางแผน (Plan: P) เป็นการเตรียมงานและทรัพยากรเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยรวมถึงการวางแผนวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1 การวางแผนงานวิชาการ คือการกำหนดทิศทางการบริหารด้านวิชาการ เช่น การกำหนดเป้าหมาย การวางแผนโครงการและกิจกรรม การจัดสรรทรัพยากร และการวางแผนโครงสร้างการบริหาร

1.2 การพัฒนาหลักสูตร คือการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และความต้องการของท้องถิ่น เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายและสาระการเรียนรู้ พร้อมวิธีการประเมินผลและนำหลักสูตรไปใช้จริง

2. การปฏิบัติตามแผน (Do: D) เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อันได้แก่ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมถึงการพัฒนาหรือการจัดเตรียมแหล่งเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การตรวจสอบ (Check: C) การดำเนินงานเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนและการจัดการสอนของครู เพื่อประเมินผลการบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร รวมถึงการนิเทศการศึกษาที่ติดตาม ช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนครู/บุคลากรให้ปฏิบัติงานตามบทบาทที่กำหนด โดยผู้บริหารและผู้นิเทศควรกำหนดแผนการนิเทศเพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมาย

4. การปรับปรุง (Act: A) การดำเนินงานเพื่อพิจารณากำหนดแนวทางปรับปรุงผลผลิตจากการดำเนินงาน วิชาการ ได้แก่ การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน ดำเนินงาน และตรวจสอบผลลัพธ์ เพื่อให้แน่ใจว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดและตอบสนองความคาดหวังของสังคมและผู้รับบริการ

3. ความหมายหลักการและแนวคิดการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551 : 44) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การให้สมาชิกทุกคนในองค์กรหรือหน่วยงานเดียวกันได้กระทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ

ภารดี อนันต์นาวี (2551 : 30) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมว่าเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานในองค์กร ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรอย่างเต็มใจ เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยรวมถึงการสื่อสาร การตัดสินใจ การวางแผน ดำเนินการ ติดตามผล และรับผลประโยชน์จากโครงการหรือนโยบายต่าง ๆ ทั้งนี้ เน้นความรับผิดชอบร่วมกันและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 51) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง องค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของสมาชิกที่หลากหลาย ผู้แทนผู้ปกครองสะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพการศึกษา ผู้แทนครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนและรายงานผลการจัดการศึกษา ผู้แทนองค์กรชุมชนสะท้อนปัญหาและสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นคณะบุคคลที่กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน กิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเลขานุการ สถานศึกษาขนาดเล็กมี 9 คน ขนาดใหญ่มี 15 คน วาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี และสามารถแต่งตั้งใหม่ได้แต่ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน

สรุปได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นคณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ของสมาชิกที่หลากหลาย ประกอบด้วยผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเลขานุการ ขนาดของคณะกรรมการขึ้นอยู่กับขนาดสถานศึกษา 9 คนสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 15 คนสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี และสามารถแต่งตั้งใหม่ได้แต่ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน

5. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการบริหารงานวิชาการ

5.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2553 : 1) หลักสูตรสถานศึกษา (School-based curriculum) คือ แผนการจัดการศึกษาโดยคณะกรรมการของสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี ความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ ส่งเสริมการรู้จักจัดการตนเอง และการอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข โดยไม่ ขัดต่อความมั่นคงของชาติและสิทธิมนุษยชน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 123 - 124) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน เพื่อวางแผนและออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม วัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อมในชุมชน เป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น การคิดวิเคราะห์ ใฝ่รู้ มีวินัย และจิตสาธารณะ โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต ตามพระราชดำรัสที่ว่า "ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง" คุณลักษณะเหล่านี้จะถูกรวมเป็นบุคลิกภาพของผู้เรียนผ่านการจัดการหลักสูตรที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาคือการปรับหลักสูตรแกนกลางให้เหมาะกับบริบทของ สถานศึกษา โดยผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันออกแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เน้นภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและการเรียนรู้ที่ใช้ได้จริง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์และส่งเสริมให้ผู้เรียนดำรงชีวิตในสังคมอย่างมี ความสุข

5.2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ปริญญารัตน์ ตั้งคุณานันต์ (2563 : 205) กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การจัดการให้เกิดความคุ้มค่าและ ยั่งยืน ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการที่เหมาะสมแต่ละบุคคล พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผล เพื่อให้ใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้คือการจัดหาและใช้ข้อมูล สารสนเทศ และประสบการณ์จากแหล่งต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยมีการวางแผนและประเมินผลให้สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

5.3 การนิเทศการศึกษา

จิตติมา วรรณศรี (2557 : 107) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และครู เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน และสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครู

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 2) การนิเทศการศึกษาคือ กระบวนการช่วยเหลือ ชี้แนะ และพัฒนาเพื่อให้การบริหารและการเรียนการสอนมีคุณภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารที่เป็นระบบ มุ่งช่วยเหลือและแนะนำครูเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาและยกระดับคุณภาพผู้เรียน

5.4 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2550: ก) การประกัน คุณภาพการศึกษาคือการบริหารและดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคม

อำนาจ วิชยานุวัติ (2557 : 21) การประกันคุณภาพการศึกษาคือแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการ ยอมรับจากสังคมในการจัดการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และเน้นการบริหารที่มี ประสิทธิภาพเพื่อผลลัพธ์ที่ตอบสนองความต้องการของสังคม

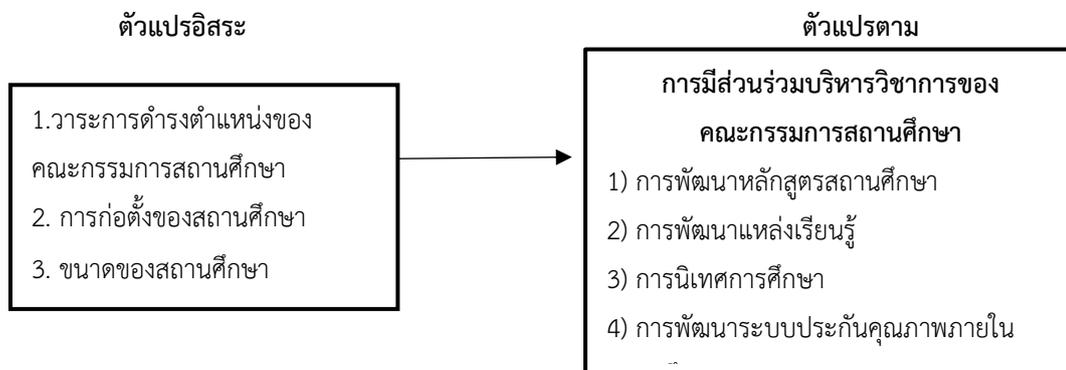
สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาคือกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดย เกี่ยวข้องกับการวางแผน ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อให้สถานศึกษาจัดการศึกษาตามมาตรฐานและสร้างความ เชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการทางการศึกษา

6. บริบทของเครือข่ายโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย 11 แห่ง

บริบทของเครือข่ายโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย 11 แห่ง ประกอบด้วย 1. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (อักษรย่อ ส.ก.) 2. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี (อักษรย่อ ส.ก.น.) 3. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ (อักษรย่อ ส.ก.ส.) 4. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี (อักษรย่อ ส.ก.ป.) 5. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต (อักษรย่อ ส.ก.ร.) 6. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เพชรบูรณ์ (อักษรย่อ ส.ก.พ.) 7. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ชลบุรี (อักษรย่อ ส.ก.ช.) 8. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สระบุรี (อักษรย่อ ส.ก.บ.) 9. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (จิระประวัตติ) นครสวรรค์ (อักษรย่อ ส.ก.จ.) 10. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี (อักษรย่อ ส.ก.ธ.) 11. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นครศรีธรรมราช (อักษรย่อ ส.ก.นศ.)

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของ กระทรวงศึกษาธิการ (2561) กรมวิชาการ (2544) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กมล ศิริบรรณ (2539) รัชนิยา สีหะวงษ์ (2558) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2550 อภิชา พุ่มพวง พิชาพร ชัยบุญมา (2562) Faber & Shearon (1970, P 421) ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563) อัมภา บุญช่วย (2533) ยุทธนา เกื้อกุล (2560) ชารี มณีศรี (2552) ไกรสิทธิ์ ดิบุรณ์ (2566) จากนั้นจึงนำมาสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย จำนวน 11 แห่ง รวม 165 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสถานศึกษา การก่อตั้งของสถานศึกษา และ ขนาดสถานศึกษา

2. แบบสอบถามระดับความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่ายสวนกุหลาบวิทยาลัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) มีลักษณะ

เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (บุณชม ศรีสะอาด. 2560: 121) มี 5 ระดับ

แบบสอบถามฉบับดังกล่าว ผู้วิจัยนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยใช้วิธีการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) ซึ่งค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลอง (Try-Out) กับผู้ที่เคยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี และ โรงเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ จำนวน 30 คน และทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ของครอนบาค. (Cronbach 1990: PP 202 - 204) โดยมีค่าทั้งหมดอยู่ที่ 0.956

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ทั้ง 11 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วนำวันเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางออนไลน์
2. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเองโดยได้รับกลับคืนมาจำนวน 165 ชุด คืนเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษา การก่อตั้งของสถานศึกษา และ ขนาดของสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวม
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีสองกลุ่ม ได้แก่ วาระการดำรงตำแหน่ง ใช้สถิติทดสอบที (t-test independent)
4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีสามกลุ่มขึ้นไป ได้แก่ การก่อตั้งของสถานศึกษา และ ขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงดำเนินการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัย

1. ผลการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่าย
 วิทยาลัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่ายวิทยาลัย

สถานภาพ	ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม	
	(N = 165)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. วาระการดำรงตำแหน่ง		
1 วาระ	102	61.8
2 วาระ	63	38.2
รวม	165	100.00
2. การก่อตั้งของสถานศึกษา		
ต่ำกว่า 20 ปี	30	18.2
21 – 45 ปี	90	54.5
46 ปีขึ้นไป	45	27.3
รวม	165	100.00
3. ขนาดของสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดกลาง	15	9.1
สถานศึกษาขนาดใหญ่	44	26.7
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	106	64.2
รวม	165	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 165 คน พบว่า ส่วนใหญ่มีวาระการ
 ดำรงตำแหน่ง 1 วาระ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 และ วาระการดำรงตำแหน่ง 2 วาระ จำนวน 63 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 38.2 ตามลำดับ การก่อตั้งของสถานศึกษาจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงการก่อตั้งสถานศึกษา 21-45 ปี
 จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาคือ การก่อตั้งสถานศึกษา 46 ปีขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 และ
 การก่อตั้งสถานศึกษาต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 ตามลำดับ ขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบ
 แบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 64.2 รองลงมาคือสถานศึกษา
 ขนาดใหญ่ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือ สวนกุหลาบวิทยาลัย	ระดับการมีส่วนร่วม (N = 165)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.59	0.31	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.60	0.30	มากที่สุด
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.57	0.36	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.52	0.34	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.57	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.26) และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.31) 3) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.36) และ 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.34)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยจำแนกตาม วาระการดำรงตำแหน่ง การก่อตั้งของสถานศึกษา และ ขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามวาระการดำรงตำแหน่ง

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย	วาระการดำรงตำแหน่ง				t	p
	1 วาระ n=102		2 วาระ n= 63			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.60	0.33	4.57	0.27	0.579	.563
2. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.62	0.31	4.56	0.29	1.143	.255
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.56	0.38	4.59	0.33	-0.548	.584
4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.53	0.34	4.50	0.34	0.539	.591
รวมเฉลี่ย	4.58	0.28	4.56	0.23	.489	.625

จากตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามวาระการดำรงตำแหน่ง พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามการก่อตั้งของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวน กุหลาบวิทยาลัย	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.805	2	.902	10.147*	.000
	ภายในกลุ่ม	14.408	162	.089		
	รวม	16.213	164			
2. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.119	2	.559	6.419**	.002
	ภายในกลุ่ม	14.117	162	.087		
	รวม	15.235	164			
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.223	2	.612	4.801*	.009
	ภายในกลุ่ม	20.636	162	.127		
	รวม	21.859	164			
4. ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.285	2	.142	1.197	.305
	ภายในกลุ่ม	19.287	162	.119		
	รวม	19.572	164			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	.980	2	.490	7.642**	.001
	ภายในกลุ่ม	10.392	162	.064		
	รวม	11.373	164			

**p < .01

*p < .05

จากตารางที่ 4 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามการก่อตั้งของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามการก่อตั้งของสถานศึกษา ภาพรวม

การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน วิชาการของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนใน เครือสวนกุหลาบวิทยาลัย	การก่อตั้งของ สถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 20 ปี	21-45 ปี	46 ปีขึ้นไป
		$\bar{X}$	4.46	4.64	4.50
ภาพรวม	ต่ำกว่า 20 ปี	4.46		-1.80**	-0.313
	21 - 45 ปี	4.64			.133**
	46 ปีขึ้นไป	4.50			

*p < .01

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามการก่อตั้งของสถานศึกษา ภาพรวมแตกต่างกัน จำนวน 2 รายคู่ ได้แก่ 1) การก่อตั้งของสถานศึกษาต่ำกว่า 20 ปี กับ การก่อตั้งของสถานศึกษา 21-45 ปี 2) การก่อตั้งของสถานศึกษา 21 – 45 ปี กับ การก่อตั้งของสถานศึกษา 46 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย		แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1.	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.119	2	.060	0.600	.550
		ภายในกลุ่ม	16.094	162	.099		
		รวม	16.213	164			
2.	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.212	2	.106	1.143	.321
		ภายในกลุ่ม	15.023	162	.093		
		รวม	15.235	164			
3.	ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.328	2	.664	5.238**	.006
		ภายในกลุ่ม	20.532	162	.127		
		รวม	21.859	164			
4.	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.321	2	.160	1.349	.262
		ภายในกลุ่ม	19.251	162	.119		
		รวม	.350	164			
รวมเฉลี่ย		ระหว่างกลุ่ม	.350	2	.175	2.575	.079
		ภายในกลุ่ม	11.022	162	.068		
		รวม	11.373	164			

**p < .01

*p < .05

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเซฟเฟ (Scheffe's Method)

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย	ขนาดของสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
		$\bar{X}$	4.65	4.70	4.50
ด้านการนิเทศการศึกษา	ขนาดกลาง	4.65			
	ขนาดใหญ่	4.70			
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.50			.198**

**p ≤ .01

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันจำนวน 1 รายคู่ ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ กับ ขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1.การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีบทบาทในการเตรียมการและกำหนดมาตรการสำหรับการพัฒนาสารสนเทศเพื่อใช้ในการนิเทศการศึกษา รวมถึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ธนากร นาควรรณ,อโณทัย ประสาน และ ชีรพงษ์ สมเขาใหญ่ (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปลื้มพร ประไพพงษ์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครจังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พุมรินทร์ ไขชู (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยจำแนกตาม วาระการดำรงตำแหน่ง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย จำแนกตามวาระการดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวาระการดำรงตำแหน่งทุกคนเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษาในฐานะผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น หรือศิษย์เก่า ประกอบกับการได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากทางสถานศึกษาเป็นระยะ ทำให้การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เลิศศักดิ์ นาวารัตน์ (2552 : 88) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับของ Singasuri (2015) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง จันทบุรี และ ตรัง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยจำแนกตามการก่อตั้งของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่มีความแตกต่าง อาจเนื่องจาก บริบทพื้นที่ของสถานศึกษาและความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน สอดคล้องกับ นพประภา ธรรมดา (2557 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านที่มีข้อเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาแนวการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในประจำปี ส่วนแนวทางในการส่งเสริมบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 คือ สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เช่น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติตามบทบาทและบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ เสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นชอบ และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นโดยจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เช่น การประชุมสภาภาพการประชุมเชิงวิชาการ การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษาซึ่งจัดควบคู่กันไปทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณาในรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ อรรถพร ผดุงศักดิ์ชยกุล (2547 : 63) พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการบริหารจัดการศึกษาและด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน ขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับวีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า 1) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ยกเว้นด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการชุมชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา รวมถึงวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในกำหนดนโยบายในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมออกแบบการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรมีส่วนร่วมติดตาม ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติ
3. ด้านการนิเทศการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการปรับปรุง พัฒนา คุณภาพการเรียนการสอน วางแผนร่วมกันในการจัดหาสื่อการเรียนการสอน โดยเน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละปีการศึกษาให้ชัดเจน และจัดทำโครงการ กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปี มีส่วนร่วมนำตัวชี้วัดความสำเร็จมากำหนดงบประมาณ แผนการดำเนินงาน แหล่งวิทยากร บทบาทหน้าที่บุคลากรของ รวมถึงมีส่วนร่วมเผยแพร่ ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ขอเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย เพื่อวิเคราะห์ ร่วมกันกำหนดนโยบายขึ้นมาดำเนินการในสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ธนากร นาควรรณ อโนทัย ประสาน และธีรพงษ์ สมเขาใหญ่. (2562). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์ ,6(7), 3263-3284.
- จริศร เทียบปาน. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.
- นพประภา ธรรมดา. (2557). การศึกษาบทบาทและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2563). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มินิ เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ปลื้มพร ประไพพงษ์. (2556). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครจังหวัดนนทบุรี. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พุมรินทร์ ใฝชู. (2557). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย. (2558). รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบตามหลักสูตรสวนกุหลาบศึกษาของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย.
- เลิศศักดิ์ นาวารัตน์. (2552). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช. ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท อาร์ แอนด์ พรินท์ จำกัด.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขฉบับเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ลัญจกร นิลกาญจน์. (2557) การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ ,มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 6(2), 90-98
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พรึททวาทกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม(พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช พ.ศ. 2554). กรุงเทพมหานคร : ออฟเซ็ทพลัส.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2553). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท ไทย พับพลิค เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). แนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์.
- อำนาจ วิชยานุวัติ. (2557). การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
- อรรถพร ผดุงศักดิ์ชุกกุล. (2547). การมีส่วนร่วมและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.

Singsuri, P. (2015). *Educational participation of local administrations in Rayong Chanthaburi and Trat Provinces* (Unpublished master's thesis). Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi, Thailand.